

A Szabolcs-Szatmár megyei Múzeumok Igazgatósága tudományos munkatársainak szakirodalmi tevékenysége 1975–1977-ben

Az 1970-es évtizedben egyre nagyobb számban jelentek meg cikkek, kiállításvezetők, ismertetések és más jellegű írások a megyei múzeumi szakemberek tollából. Emiatt szükségessé vált, hogy a tájékozódás megkönnyítése érdekében összeállítsuk e munkák bibliográfiáját. A következő oldalakon abc-sorrendben következnek a megye múzeumainak tudományos munkatársai. Nevük alatt tételesen abc-sorrendben és évenkénti bontásban tüntetem fel írásaikat.

CSISZÁR ÁRPÁD
helytörténész
1977.

1. Nagybányai evőszilke. = *ÉT.* 1977. 127. p.
2. Vasöntés és művészet. = *Műzsák*, 1977. 1. sz. 36–37 p.
3. Vasöntvények a Beregi Múzeumban. = *Művészet*, 1977. 9. sz. 14–15. p.

CSISZÁR SAROLTA, FELHŐSNÉ
Beregi Múzeum vezetője
néprajzos
1976.

1. Gergelyiugornya fejlődése a felszabadulás után. = Honismereti kutatások Szabolcs-Szatmárban III. Helytörténet. Nyíregyháza, 1976. 69–79 p. (Jósa András Múzeum kiadványai 7.)

1977.

1. Beregi mintakendők. = *ÉT.* 1977. 1100–1102 p.

DR. ERDÉSZ SÁNDOR
Sóstói Múzeumfalú igazgatója
néprajzos
1975.

1. Lajos Ámi. = *Encyclopädie des Märchens.* (Band 1. Lieferung 2.) Berlin, é. n. (1975) 453–454 p.
2. A magyar népmesék finnugor párhuzamairól. = *SzSzSzele.* 1975. 4. sz. 65–71 p.
3. A Sóstói Múzeumfalú. = *ÉT.* 1975. 1174–1179 p.
4. A Szatmár-Beregi síkság települései és gazdasági élete. = Szabolcs-Szatmár megyei földrajzi olvasókönyv. Nyíregyháza, 1975. 157–169 p.

1976.

1. A Felső-Tisza-vidék népi építésze. = *Műemlékvédelem*, 1976. 3. sz. 189—190 p.
2. Hogyan él a rétközi ember? = *ÉT*. 1976. 446—451 p.

1977.

1. A „nevető fejfák” kérdéséhez. = A komikum és humor megjelenésének formái a folklórban. (Szerk.: Istvánovits Márton—Krizsa Ildikó) Bp. 1977. 163—167 p.
2. Néprajzi gyűjtőút a bokortanyák világában. = Nyíregyházi szlovák („tírpák”) nyelvjárasi és néprajzi emlékek. Nyíregyháza, 1977. 55—80 p. (Jósa András Múzeum kiadványai 9.)
3. Szabolcs-Szatmár népművészete. A nyíregyházi Jósa András Múzeum kiállítása Uzshorodon. = *Kárpáti Igaz Szó* (SzU), 1977. ápr. 10. 4. p.

DR. FARKAS JÓZSEF
Szatmári Múzeum vezetője
néprajzos
1975.

1. A szatmári nép kultúrája és a történelem. = Rákóczi-kori tudományos ülészek. (Szerk.: Molnár Mátyás.) Vaja, 1975. 93—95 p.

1976.

1. Luby Margit. = *SzSzSze*. 1976. 3. sz. 83—84 p.
2. Múzeum Mátészalkán. = *SzSzSze*. 1976. 3. sz. 71—73 p.

1977.

1. Faluvillamosítás Szatmárban. = *ÉT*. 1977. 387—389 p.

DR. KATONA BÉLA
irodalomtörténész
1975.

1. Csáth Géza: Hamvazószerda, könyvism. = *Irodalomtud. Közl.* 1975. 4. sz. 528—530 p.
2. Emlékezés és kritikai számvetés. = *SzSzSze*. 1975. 1. sz. 89—91 p.
3. Emlékezés Szabó Lőrincre születésének 75. évfordulóján. = *Könyvtári Híradó*, 1975. 1—2. sz. 92—99 p.
4. Múzeumi kalauzok — helytörténeti kiadványok. = *SzSzSze*. 1975. 2. sz. 109—111. p.
5. Regényes korrajz a századvégi Nyíregyházáról. Krúdy Gyula: A tiszai eszlári Solymosi Eszter. = *SzSzSze*. 1975. 4. sz. 101—104 p.

1976.

1. Krúdy-arcképek — családi tükörben. = *SzSzSze*. 1976. 1. sz. 127—129 p.

1977.

1. A hosszú némaságtól a késői feltámadásig. (Emlékezés Czóbel Minkára halálának 30. évfordulóján.) = *SzSzSzle.* 1977. 1. sz. 108—113 p.
2. Írócsoport Szabolcs-Szatmárban. = *Ped. Műhely,* 1977. 2. sz. 77—78 p.
3. A jugoszláviai magyar irodalom. = A Nyíregyházi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. VII/C. k. Nyíregyháza, 55—73 p.
4. Megalakult a Magyar Írók Szövetsége Kelet-Magyarországi Csoportjának szabolcs-szatmári tagozata. = *SzSzSzle.* 1977. 2. sz. 62—63 p.

KOROKNAY GYULA

művészettörténész

1975.

1. Boross Géza emlékkiállítás. = *KMo.* 1975. máj. 11. 9. p.
2. Bulgáriai találkozások. = *KMo.* 1975. aug. 16. 3. p.
3. Kis Nagy András és Raszler Károly kiállítása. = *KMo.* 1975. dec. 21. 6. p.
4. A megye képzőművészeti élete. = Szabolcs-Szatmár, 1975. Nyíregyháza, 18—21 p.
5. Művészvendégeink közléről. = *KMo.* 1975. szept. 14. 6. p.
6. VI. Nyíregyháza-Sóstói Nemzetközi Művésztelep, 1975. kiáll. kat.
7. Ötéves a Sóstói Nemzetközi Művésztelep. = *KMo.* 1975. márc. 4. 5. p.
8. Pál Gyula kiállítása a Benczúr-teremben. = *KMo.* 1975. nov. 5. 2. p.
9. Sóstói művésztelep, 1975. = *SzSzSzle.* 1975. 4. sz. 73—80 p.
10. Sóstói művésztelep vendégei: Váci András és Pintér Éva. = *KMo.* 1975. szept. 7. 2. p.
11. Számadás a megyei képzőművészetről. = *SzSzSzle.* 1975. 1. sz. 61—71. p.

1976.

1. Andruskó Károly kiállítása. = *KMo.* 1976. szept. 23. 2. p.
2. Diószegi kiállítása. = *KMo.* 1976. febr. 15. 2. p.
3. 1975. évi új szerzemények a Jósa András Múzeumban. = Kiad. a Jósa András Múzeum. Nyíregyháza, 1976. Szabolcs m. Lapkiadó.
4. Az 1976. évi Sóstói Nemzetközi Művésztelep. = *SzSzSzle.* 1976. 4. sz. 117—125 p.
5. Gáborjáni Szabó Kálmán kiállítása. = *KMo.* 1976. nov. 14. 6. p.
6. Holló László emlékének. = *KMo.* 1976. aug. 19. 2. p.
7. Kerényi Jenő művészete. = *KMo.* 1976. okt. 31. 6. p.
8. Madarász Gyula festőművész. = Megyei Művelődési Központ. 1976.
9. Sóstói művészvendégeink. = *KMo.* 1976. szept. 30. 2. p.
10. Az új Benczúr-kiállítás a Múzeumban. = *KMo.* 1976. jún. 13. 7. p.
11. Vaja kincsei. = *KMo.* 1976. febr. 15. 7. p.

1977.

1. III. Szabolcsi Tárlat. Nyíregyháza, 1977. aug. 17—szept. 25. 22. p. = (JAM képzőművészeti katalógusa, 19.)
2. Kádas István grafikusművész kiállítása. Nyíregyháza, 1977. dec. 9—1978. jan. 20. = (JAM képzőművészeti katalógusai 21.)

3. Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban. = *Művészet*, 1977. 9. sz. 18—22 p.
4. A múzeum új szerzeményei. = *KMo.* 1977. febr. 20. 7. p.
5. Új képzőművészeti alkotások a vajai múzeumban. = *KMo.* 1977. jan. 16. 6. p.

DR. MAGYAR KÁLMÁN

régész
1975.

1. A nyírbátori Báthori várkastély címerábrázolásos kályháiról. = *Arch. Ért.* 1975. 1. sz. 117—132 p.
2. A nyírbátori Báthori várkastély története és régészeti kutatása. = *SzSzSzle.* 1975. 3. sz. 43—55 p.
3. Sámánok hagyatéka és a középkori hitvilág. = *ÉT.* 1975. 1557—1562 p.
4. A somogyvári apátság Péter titulusának forrásairól. (Adatok a korai magyar egyházszervezés kérdéséhez.) = *Levéltári Évkönyv* 6. Kaposvár, 1975. 19—33 p.

1976.

1. A korai magyar egyházszervezés történetéről. A somogyvári apátság szent Péter titulusa. = *Vigilia*, 1976. 6. sz. 381—386 p.
2. A középkori Báthori várkastélyok kályháiról. = *Műv. Ért.* 1976. 2. sz. 101—109 p.
3. A magyarországi reneszánsz somogyi emlékei. = *Somogy*, 1976. 2. sz. 96—104 p.

1977.

1. Alakos és címeres reneszánsz kályhacsempék. = *Művészet*, 1977. 18. sz. 22—24 p.
2. Egy Báthori címeres kő Nagyecsedről. = *ÉT.* 1977. 857 p.
3. Egy kályhacsempe Dózsa korából. = *ÉT.* 1977. 223—224 p.
4. Monostor a gyepűvonalon. = *Művészet*, 1977. 9. sz. 4—8 p.
5. A nagyecsed-i Sárvár története és régészeti kutatása I. Adatok Szatmár megye államalapításkori történetéhez. = *SzSzSzle.* 1977. 1. sz. 61—74 p.

MAKAY LÁSZLÓ

Vármúzeum, Kisvárdai múzeum vezetője
helytörténész
1975.

1. Kisvárdai fejlődése 1468-ig. Debrecen, 1975. Alföldi ny. 26. p. = (Kisvárdai Vármúzeum kiadványai 6.)
2. Kisvárdai „városi” rangjáról. = *KMo.* 1975. ápr. 30. 6. p.

1976.

1. Kisvárdai történetének áttekintése. = Kisvárdai Városi-Járásai Műv. Közp. 1976.

1977.

1. Horváth János művészetéről. 1977. kiáll. kat.
2. Lakatos József művészetéről. 1977. kiáll. kat.

MOLNÁR MÁTYÁS
Vay Ádám Múzeum vezetője
történész
1975.

1. Petőfi-hagyományok Szatmárban. = *Csengeri Krónika*, Csenger, 1975. 285—290 p.
2. Rákóczi-jubileumra készülünk. = *SzSzSze.* 1975. 4. sz. 48—58 p.
3. Rákóczi-jubileumra készülünk. = Thököly-émlékünnepek. Vaja, 1975. 91—107 p.
4. Farkas József: A szatmári nép kultúrája és a történelem. = Rákóczi-kori tudományos ülésszak. (Szerk.: Molnár Mátyás.) Vaja, 1975.

1976.

1. Rákóczi-hagyomány Szabolcs-Szatmárban. = Szabolcs-Szatmár megyei Honismereti Diáktábor módszertani levele. Nyíregyháza, 1976. 34—41 p. (Szabolcs-Szatmár megyei Levéltár kiadványa.)
2. Szatmár kontra, Ugocsa. = *SzSzSze.* 1976. 3. sz. 31—40 p.

1977.

1. Vaja, a Rákóczi és kuruc emlékművek faluja. = *Uj Tükör*, 1977. 42. sz. 27. p.

DR. MURAKÖZI ÁGOTA
néprajzos
1976.

1. Kítették a szűrét... = *KMo.* 1976. ápr. 18. 6. p.

DR. NÉMETH PÉTER
megyei múzeumigazgató
régész

1975.

1. Borsova határvármegye kialakulása. = Kisvárdai Vármúzeum kiadványai, 5.) 1975. 22. p.
2. Kőrév — Hímesudvar — Tokaj. = *MHOM. Közl.* 15. 1975. 3—8 p.

3. Magyar Kálmán: Az ötvöskónyi Báthori várkastély. = *SzSzSzle.* 1975. 3. sz. 106—108 p. Könyvism.

1976.

1. Honismeret és Múzeum. = Szabolcs-Szatmár megyei Honismereti Diáktábor módszertani levele. Nyíregyháza, 1976. 32—33 p. (Szabolcs-Szatmár megyei Levéltár kiadványa.)
2. Megnyitóbeszéd. = A Rákóczi-szabadságharc vitás kérdései. 1976. jan. 29—30. Vaja—Nyíregyháza, 1976. 3—4 p.
3. Néhány gondolat Szabolcs község idegenforgalmi fejlesztéséről. = *SzSzSzle.* 1976. 2. sz. 101—109 p.
4. Szabolcs-Szatmár múzeumai. = *Ped. Műhely,* Nyíregyháza, 1976. 108—110 p.
5. Zárszó. = Thököly-émlékünnepség, 1975. okt. 15. Vaja, 1975. (1976.) 111—112 p.

1977.

1. Búcsú Csallány Dezsőtől. (1903—1977) = *SzSzSzle.* 1977. 2. sz. 92—93 p.
2. Csallány Dezső 1903—1977. = *Arch. Ért.* 1977. 2. sz. 259. p.
3. Egy tűzoltóverseny első díja. = *ÉT.* 1977. 254. p.
4. Emlékezés I. László királyra. = *M. Kur.* 1977. 24. sz. 26—33 p.
5. Honfoglalás kori vasbányászatunk egy szabolcsi emlékééről. = *SzSzSzle.* 1977. 1. sz. 75—77 p.
6. A Jósa András Múzeum aranykincsei. = *Művészet,* 1977. 9. sz. 3. p.
7. A korai magyar megyeszékhelyek régészeti kutatásainak vitás kérdései. = *Arch. Ért.* 1972. 2. sz. 209—215 p.
8. Milyen volt egy Árpád-kori megyeszékhely? = *ÉT.* 1977. 1191—1194 p.
9. Szabolcs-Szatmár múzeumai. = A KPVDSZ Vörös Meteor Természetbarát Egyesület évk. 1977. 121—123 p.

DR. PAPP ÁGOSTON
közművelődési osztályvezető

1976.

1. A honismereti (ifjúsági) pályázatok tapasztalatai. = Szabolcs-Szatmár megyei Honismereti Diáktábor módszertani levele. Nyíregyháza, 1976. 24—31 p. (Szabolcs-Szatmár megyei Levéltár kiadványa.)

PÁLL ISTVÁN

néprajzos

1975.

1. Adalékok Újléta község néphitéhez. = Mai népi hiedelmek. Bp. 1975. 25—65 p. (Az Eötvös Loránd Tudományegyetem ókori történeti tanszékeinek kiadványai, 10.)
2. Tájak — etnikumok. (Kósa László—Filep Antal: A magyar nép táji — történeti tagolódása.) Könyvism. = *Egyetemi Lapok,* 1975. 11. sz. 6. p.

1976.

1. Fejfák Újlétán. = *Egyetemi Lapok,* 1976. 10. sz. 7. p.
2. Az újlétai felekezeti iskola létrejötte és válsága (1865—1913). = *Budaörsi Füzetek,* 1975. Bp., 1976. 280—302 p.

1977.

1. A Felső-Tisza-vidék népi építésze. = *SzSzSzle.* 1977. 2. sz. 103—104 p. Könyvism.
2. Hajdúböszörményi telepések a Bihar megyei Újlétán a XIX. század második felében. = *M. Kur.* 1977. 24. sz. 74—77 p.
3. A Kárpátalja népi faépítésze a XVIII. századtól a XX. század elejéig. = *SzSzSzle.* 1977. 2. sz. 105—107 p. Könyvism.
4. Olyan világ volt... = *SzSzSzle.* 1977. 1. sz. 133—134 p. Könyvism.
5. A református egyháznak a temetőterület hasznosítását és rendjét szabályozó tevékenysége a XIX. század végén, és az újlétai temető fa sírjelei. = *M. Kur.* 1977. 25. sz. 37—49 p.

RESZLER GÁBOR

történész

1977.

1. Szabolcs-szatmári internacionalisták a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban és a polgárháborúban. = *SzSzSzle.* 1977. 4. sz. 40—77 p.

DR. SZALONTAI BARNABÁS

Báthori István Múzeum igazgatója

néprajzos

1976.

1. Kőtár nyílik a nyírbátori múzeumban. = *KMo.* 1976. aug. 19. 2. p.
2. Múzeum, Nyírbátor, Kőtár. = (Ismertető) 1976.

1977.

1. Geszten Jóska pipája. = *ÉT.* 1977. 1279—1280 p.
2. Madách írószekrénye. = *ÉT.* 1977. 1829. p.
3. Mattioni Eszter festőművész kiállítása a nyírbátori múzeumban. = *KMo.* 1977. okt. 1. 2. p.
4. Nézzük meg együtt a nyírbátori Krucsay-oltárt. = *Művészet,* 1977. 9. sz. 11—13 p.
5. A nyírbátori Báthori-vár emlékei. = *M. Kur.* 1977. 24. sz. 3. k. 47—48 p.
6. A nyírbátori stallumok. = *ÉT.* 1977. 318. p.
7. Viaszöntés Máriapócsan. = *ÉT.* 1977. 627—628 p.
8. Viaszöntő népszokások Máriapócsan. = *Nyírbátor,* 1977. 89. p. (A Báthori István Múzeum kiadványai, 24.)

DR. SZATHMÁRY LÁSZLÓ

Vasvári Pál Múzeum vezetője

antropológus

1976.

1. —, Nemeskéri, János: A debreceni Déri Múzeum neolitik (eneolitik) és réz-

- kori csontvázleteinek embertani vizsgálata. = *DMÉ.* 1975. 121—159 p.
2. Az ember származása. = *KMo.* 1976. szept. 12. 11. p.
  3. A Hillebrand barlang neolitikus csontvázletei. = *HOMÉ.* 1976. 323—330 p.
  4. Methodological aspect to the research of the metric features of historical populations. = *Acta Biologica Debrecina* (Debrecen), 1976. 13. 239—299 p.
  5. Őstuloklelet Kisvárdán. = *KMo.* 1976. jan. 11. 6. p.
  6. 500 kőeszköz és pattinték. = *Esze Tamás Népe*, 1976. 6. sz. 4. p.
  7. Populációdinamikai megfigyelések a 6—9. századi népségek honfoglalás és Árpád-kori helybenmaradásának kérdéséhez. = XI. Biológiai Vándorgyűlés, előadáskivonatok (Debrecen), 1976. 242. p.
  8. A szakolyi szkita temető leletmentése. = *KMo.* 1976. jan. 25. 6. p.
  9. A testmagasság rekonstrukciójának metodikai kérdései. = *Anthr. Közl.* 1976. 20. 145—163 p.

1977.

1. —, Vörös, István: A barabási (Szabolcs-Szatmár megye) farkas (*Canis Lupus LINNÉ*, 1758) osteometriai vizsgálatának eredményei. = *Acta Biologica Debrecina* (Debrecen), 1977. 14. 159—163 p.
2. Brachycephalisation and Acceleration. = First Congress of European Anthropologists (Zágreb), 1977. 83—84 p.
3. Brachycephalisation und Heterosis. = *Acta Biologica Debrecina* (Debrecen), 1977. 14. 291—295 p.
4. Embertani megfigyelések a bükki kultúra népességének időrendjéhez. = *Arch. Ért.* 1977. 1. sz. 86—88 p.
5. Hortobágy. (Szerk.: Kovács Gergelyné, Salamon Ferenc.) = *SzSzSze.* 1977. 12. sz. 101—103 p. Könyvism.
6. A postkraniális vázelemek bilaterális szimetriaviszonyai Kál 10. századi népességénél. = *EMÉ.* 1977. 63—72 p.

H. Rikker Judit

RÖVIDÍTÉSEK

Szerk. — szerkesztette
kiáll. kat. — kiállítási katalógus
könyvism. — könyvismertetés
DMÉ. — Déri Múzeum Évkönyve, Debrecen
HOMÉ. — Hermann Ottó Múzeum Évkönyve, Miskolc
EMÉ. — Egeri Múzeum Évkönyve, Eger
MHOM Közl. — Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közleményei
KMo. — Kelet-Magyarország, Nyíregyháza
M. Kur. — Múzeumi Kurir
ÉT — Élet és Tudomány
SzSzSze. — Szabolcs-Szatmári Szemle, Nyíregyháza
Ped. Műhely — Pedagógiai Műhely, Nyíregyháza
Műv. Ért. — Művészettörténeti Értesítő
Arch. Ért. — Archaeológiai Értesítő
Anthr. Közl. — Anthropológiai Közlemények
Irodalomtud. Közl. — Irodalomtudományi Közlemények

Tartalomjegyzék

Inhalt

PÉTER NÉMETH: Dezső Csallány (1903—1977) — — — — —	5
KOREK JÓZSEF: Adatok a Tiszahát neolitikumához — — — — —	8
JÓZSEF KOREK: Beiträge zum Neolithikum auf dem Theissrücken	30
MÜLLER RÓBERT: Késővaskori vaseszközlelet Petneházáról — —	61
RÓBERT MÜLLER: Eisenwerkzeugfund aus der Späteisenzeit aus Petneháza — — — — —	75
JUAN CABELLO—LUKÁCS ZSUZSA: A nyírmihálydi református templom kutatása — — — — —	80
JUAN CABELLO—ZSUZSA LUKÁCS: Die Erforschung der reformi- erten Kirche in Nyírmihálydi — — — — —	85
MOLNÁR JÓZSEF: A félezer éves csengeri vásár krónikája — — —	94
JANÓ ÁKOS: A fonó Szatmárban I. — — — — —	168
ÁKOS JANÓ: Die Spinnstube in Szatmár. I. — — — — —	187
PINTÉR ISTVÁN: Szabolcs-Szatmár megye puhatestű faunája —	190
ISTVÁN PINTÉR: Die Molluskenfauna des Bezirkes Szabolcs- Szatmár — — — — —	202
H. RIKKER JUDIT: A Szabolcs-Szatmár megyei Múzeumok Igazga- tósága tudományos munkatársainak szakirodalmi tevékeny- sége 1975—1977-ben — — — — —	203

A Jósa András Múzeum XVIII—XX. kötetének szerzői:

- Juan CABELLO régész, Országos Műemléki Felügyelőség, *Budapest*
JANÓ Ákos néprajzos, múzeumigazgató, Rákóczi Múzeum, *Sárospatak*
KOREK József régész, kandidátus, főigazgató-helyettes, Magyar Nemzeti Múzeum, *Budapest*
LUKÁCS Zsuzsa művészettörténész, Országos Műemléki Felügyelőség, *Budapest*
MOLNÁR József tudományos kutató, *Budapest*, Fortuna u. 17.
MÜLLER Róbert régész, kandidátus, múzeumigazgató, Balatoni Múzeum, *Keszthely*
NÉMETH Péter régész, megyei múzeumigazgató, Jósa András Múzeum, *Nyíregyháza*
PINTÉR István tudományos kutató, *Keszthely*, Móricz Zs. u. 1.
H. RIKKER Judit könyvtáros, Jósa András Múzeum, *Nyíregyháza*

A Jósa András Múzeum XVIII—XX. kötetének lektorai:

- DANKÓ Imre néprajzos, kandidátus, megyei múzeumigazgató, Déri Múzeum, *Debrecen*
ERDÉSZ Sándor néprajzos, múzeumigazgató, Sóstói Múzeumfalú, *Nyíregyháza*
KALICZ Nándor régész, kandidátus, MTA Régészeti Intézet, *Budapest*
KOVÁCS Tibor régész, főigazgató-helyettes, Magyar Nemzeti Múzeum, *Budapest*
SOÓS Árpád biológus, a tudományok doktora, Természettudományi Múzeum, *Budapest*
VALTER Ilona régész, Országos Műemléki Felügyelőség, *Budapest*

